

**INNOVATSIYA DAVRI! BUGUNGI KUN O'QITUVCHISI QANDAY BO'LISHI
KERAK?**

Alauadinova Malika Qadirbergenovna

*Tupraqqal'a tumani kasb-hunar maktabi Informatika va axborot texnologiyalari
fani katta o'qituvchisi Telefon raqami:335057760. Elektron pochta: Alawatinovamalika@gmail.com.*

Annotatsiya: Ushbu maqola ta'lif berishda o'qituvchilar bilim berishda zamolnaviy pedagogika texnologiyalardan foydalanish bilan birga o'zлari ustida izlanishlar olib borishi, o'zi ustida ishslash kerakligi masalalari xususida mulohozalar yuritilgan.

Kalit so'zlar: Bilim berish usullari, O'qituvchi o'quvchiga ta'siri, o'quvchilar o'zlashtirishi va ko'nlikmalari, o'qituvchilar fantaziysi.

Xozirgi kunda -interfaol texnologiyalardan har bir o'qituvchi foydalanib kelinmoqda va bu yaxshi natija bermoqda.

Ushbu tavsiyalar bilim berishda o'quvchilarning qiziqishlarini hisobga olgan holda, ularning ichki dunyosi, ko'proq hayollarga beriladigan yoshdaligini va immotsiyalarga boy eknligini inobatga olib, qiziqadigan personajlariyu,multi-qahramonlari va sevib tamosha qiladigan komik qahramonlarini hisobga olgan holda ular dunyoqarqshini tushunish biz o'qituvchilarni o'z ustimizda izlanishlarimizni talab qiladi.

Bugungi kun o'qituvchisi qanday bo'lishi kerak?

O'zi ustida ishlasi, izlanishi, ijod qilishi, diskussiyani kuchaytirishi, kompyuter savodxonligi yuqori bo'lishi zamonaviy telekommunikaciya, texnologiyalardan samarali foydalanib bilishlari kerak.

1. Kam uchraydigan logik savollar berish
2. Online testlar yoki har xil elektron krosvordlar,viktorinalar yaratish
3. Jumboqlar ishlab chiqish
4. Kam uchraydigan metodlardan foydalanish
5. Masalalar tuzish

Informatika va axborot texnologiyalari fanidan ham ko'plab interaktiv o'yinlar, har xil etyudlardan foydalanib darsni qiziqarli o'tishga bo'ladi, masalan o'quvchilariga kompyutering qurilmalarini nazarda tutib, uning ishslash procesini yoki ishtan chiqish jarayoni, ishslash harakatlarini etyudlar orqali ko'rsatish ham uning nima haqida ko'rsatilib o'tirganligini toppish o'quvchilarga birozgina bo'lsada qiziqli bo'lardi yoki masalalar tuzib chiqish ham ularni hech bo'lmaganda o'ylanishiga turtki bo'ladi.. Bolalar uchun ularni o'zlariga yaqin bo'lgan grafika yoki boshqa mavzular bo'yicha logik savollar tuzib kelib berilishi samara beradi.

Informatika fanidan Mantiqiy savollar

Tasavvur qiling siz bir oroldasiz,u yerda ricarlar faqat rost gapiradi,jokerlar faqat yolg'on gapiradi.Sizni oldingizdan bir kishi chiqdi va siz undan kimsiz deb so'radningiz,u sizga javob beradi lekin siz uni eshitmay qoldingiz va ikkinchi kishidan u nima deb ketdi

dedingiz.Ikkinchı odam u jokkerman deb ketdi deb javob beradi shunda uchinchi turgan odam,ikkinchi odamga ishonmang u sizni aldayabdi-deb aytadi.

Ikkinchı va uchinchi odamlar kimlar?

Tuz, kompyuter, shakar, olma, vaqt, kompleks, son, telefon-ushbu bir-biriga umuman bogliq bolmag'an sozlarni umumlashtirib bir-biriga bo'lang.

Sevginator robot qizga joylashtirildi tuyg'u-sezim,

Temir bo'lsa bu tilsim, tuyg'ularni qaydan bilsin?

Dasturlash va sun'iy intellekt.

Farasus tilida uni information avtomatique so'zлari birikmasidan, ingliz tilida

gaplashuvchi mamlakatlarda Compyuter science deb atashdi, uni ma'nolari ma'lumotlardı avtomatik qayta ishslash va kompyuter fanlari degan manosini beruvchi bu -? (Informatika fani).

«Nestle sutim» mahsulotini ishlab chiqaruvchi kompaniya o'z mahsulotlarini ishlab chiqish jarayonida kam energiya,kam vaqt va kam miqdorda mablaq sarflab ushbu qisqa muddat ichida o'z mahsulotlarini reclama yordamida tez sotuvga qo'ydi va bu jarayon qanday nomlanadi?

(Optimal boshqaruv)

Shular kabi oddiy masala yoki savollarga har xil voqealarni qo'shib berilsa o'quvchilar ozda bo'lsa qiziqlishi ortadi.Bir o'qiganda o'quvchilar bunga birdan javob topishi qiyin tuyiladi lekin ularga yordam tariqasida yaqin keladigan yordamchi so'zlardan eslatish uchun aytildi va ular buni yanada topishga urinadi.

JUMBOQLAR

Bu nusxadan ko'chirma deb,

Yana nusxa yuklanadi.

Kursor meni o'chirma deb,

Sichqonshaga yuzlanadi.

Javobi : (nusxa olish va o'chirish)

U ikkitasi doimo,

Birgalikda yuradi.

Bittasi qirqib bersa,

Birisi qo'yib beradi.

Javobi : (virezat va vstavit),,

Xotirada saqlanib qoladi,

Kiritgan ma'lumotlarimiz.

So'ng qaytdan ochib,

Takroriy ishlab olamiz.

Javobi : (Soxranit)

Ko'plab ma'lumatlarni

U o'zida jamlaydi.

Istasangiz kodlardan

O'zgaga ochib bermaydi.

Javobi : (Fayl)

Papka yaratuv uchun
Qaysi buyruq tanlanadi.
Ma'lumotlar yig'uvchi
O'sha buyruqqa boradi.
Javobi :(Sozdat buyrug'i)
Dásturiy nosozlikni
Usiz sozlab bo'lmaydi.
Áspoblar paneli qo'llaydi
Shu buyruq yordam yo'llaydi
Javobi : (Nahstroyka)
Ma'lumotlar tashuvchi,
Xat xabar almashuvchi.
Topasiz uni sotuvda,
Zurur xabar tarqatiga
Javobi : (Fleshka)
Xatolashkan bo'lsangiz
O'chirishga shoshmangiz.
Yana orqaga qaytar
Shu buyruqqa barsangiz.
Javobi : (Omenit)
Chiroyli ko'rinishlarni
Yaratishga bo'ladi.
Bu kerakli buyruqni
Tanlasangiz bo'lgani.
Javobi :(Risunok)
Kichik -katta yozuvga
Turli shaklga Solishga.
O'sha farmoyishqa barsangiz
Bo'llarar klavish bosishga.
Javobi : (Shrift)

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. <http://txt.uz>. Kompyuter texnologiyalariga oid kitoblar. Elektron kutubxona.